

2024/254

15.1.2024

BESLUIT (GBVB) 2024/254 VAN DE RAAD

van 12 januari 2024

betreffende beperkende maatregelen in het licht van de situatie in Guatemala

De Raad van de Europese Unie,

Gezien het Verdrag betreffende de Europese Unie, en met name artikel 29,

Gezien het voorstel van de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Op 28 augustus 2023 heeft het hoogste kiestribunaal van Guatemala (Tribunal Supremo Electoral, TSE) de officiële uitslag van de tweede ronde van de presidentsverkiezingen, die op 20 augustus 2023 in dat land werden gehouden, bekendgemaakt.
- (2) Op 5 oktober 2023 legde de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid (de "hoge vertegenwoordiger") namens de Unie een verklaring af over de ontwikkelingen naar aanleiding van de presidentsverkiezingen. Hij gaf uiting aan zijn diepe bezorgdheid over aanhoudende pogingen om de verkiezingsuitslagen te ondermijnen door middel van selectieve en willekeurige juridische en procedurele handelingen die niet in overeenstemming zijn met de grondwet van Guatemala en evenmin met de internationale en regionale normen die Guatemala heeft onderschreven, en riep hij alle Guatemalteekse instellingen en functionarissen op de integriteit van de door het TSE gecertificeerde verkiezingsuitslagen volledig te eerbiedigen en alle handelingen te staken die een vreedzaam overgangsproces in gevaar zouden kunnen brengen. Hij benadrukte dat verdere acties om de uitslag van de verkiezingen ongedaan te maken en de voortdurende instrumentalisering van gerechtelijke en vervolgingsinstanties om de democratie en de rechtsstaat te ondermijnen, gevolgen zouden hebben voor de betrekkingen van Guatemala met de Unie.
- (3) Op 13 november 2023 publiceerde de EU-verkiezingswaarnemingsmissie Guatemala 2023 (EU EOM) haar eindverslag en aanbevelingen over de algemene verkiezingen van 2023 in Guatemala. In het verslag wordt gewezen op de duidelijke verkiezingsuitslagen die op 28 augustus 2023 door het TSE zijn gecertificeerd, op de opmerkelijke veerkracht en de toewijding van de Guatemalteekse burgers om de democratie te verdedigen, en op het gevoel van een diepe democratische crisis na pogingen van het openbaar ministerie en andere leden van de rechterlijke macht van het land om de keuze van de kiezers en de uitvoering van de verkiezingsuitslagen te herroepen. Bij de analyse van de context van de verkiezingen heeft de EU EOM gewezen op een aantal mensenrechtenkwesties, met name wat betreft de ernstige beperkingen van de vrijheid van meningsuiting en van de persvrijheid.
- (4) Op 8 december 2023 legde de hoge vertegenwoordiger een verklaring af over de jongste ontwikkelingen in Guatemala, waarin hij de pogingen om de resultaten van de algemene en presidentsverkiezingen in het land teniet te doen veroordeelde en de Guatemalteekse autoriteiten oproep het verkiezingsproces en het constitutioneel bestel van het land te verdedigen, en benadrukte hij dat de meest recente acties van het openbaar ministerie van Guatemala een schending vormen van de grondwet van Guatemala, van de rechtsstaat, van het verkiezingsproces en van de meest fundamentele beginselen van een democratie. In de verklaring werd benadrukt dat de Unie in beginsel overeenstemming had bereikt en bereid was een kader vast te stellen dat gerichte beperkende maatregelen mogelijk maakt tegen degenen die verantwoordelijk zijn voor dergelijke acties.
- (5) De internationale gemeenschap, waaronder de Organisatie van Amerikaanse Staten in haar resolutie van 15 november 2023 en het bureau van de woordvoerder van de secretaris-generaal van de Verenigde Naties in een verklaring van 2 oktober 2023, heeft in volledige overeenstemming met het consequente standpunt van de Unie over de algemene verkiezingen in Guatemala herhaaldelijk uiting gegeven aan haar ernstige bezorgdheid over pogingen om de verkiezingsuitslagen ongedaan te maken en heeft opgeroepen tot een vreedzame en ordelijke machtsoverdracht in Guatemala.
- (6) Gezien de ernst van de situatie, die een bedreiging vormt voor de stabiliteit in Guatemala en in de regio, is het passend een specifiek kader vast te stellen van beperkende maatregelen ten aanzien van natuurlijke personen, rechtspersonen, entiteiten of lichamen die verantwoordelijk zijn voor acties die de democratie, de rechtsstaat of de vreedzame machtsoverdracht in Guatemala ondermijnen, of die de democratie of de rechtsstaat in Guatemala ondermijnen, onder meer door ernstig financieel wangedrag met betrekking tot overheidsmiddelen en de ongeoorloofde uitvoer van kapitaal, alsook ten aanzien van met hen geassocieerde natuurlijke personen, rechtspersonen, entiteiten of lichamen.

- (7) Om uitvoering te geven aan bepaalde maatregelen, is verder optreden van de Unie vereist,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

1. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om de inreis in of de doorreis door hun grondgebied te beletten van de in de bijlage vermelde natuurlijke personen.
2. De bijlage omvat natuurlijke personen:
  - a) die verantwoordelijk zijn voor, betrokken zijn bij, steun verlenen aan of profiteren van acties die de democratie, de rechtsstaat of de vreedzame machtsoverdracht in Guatemala ondermijnen, met inbegrip van:
    - i) vervolging of intimidatie van overheidsambtenaren of overheidsinstellingen die betrokken zijn bij of steun verlenen aan het verkiezingsproces, van democratisch verkozen autoriteiten of van de democratische oppositie in Guatemala;
    - ii) repressie, vervolging of intimidatie van maatschappelijke organisaties of van de media, of van rechters, advocaten of aanklagers;
  - b) die de democratie of de rechtsstaat in Guatemala ondermijnen door ernstig financieel wangedrag met betrekking tot overheidsmiddelen of de ongeoorloofde uitvoer van kapitaal;
  - c) die banden hebben met de krachtens de punten a) en b) aangewezen natuurlijke personen.
3. Lid 1 verplicht een lidstaat niet om eigen onderdanen de toegang tot zijn grondgebied te weigeren.
4. Lid 1 laat de gevallen onverlet waarin lidstaten krachtens het internationale recht gebonden zijn, namelijk:
  - a) als gastland van een internationale intergouvernementele organisatie;
  - b) als gastland van een internationale conferentie die is bijeengeroepen door of plaatsvindt onder auspiciën van de Verenigde Naties (VN);
  - c) krachtens een multilaterale overeenkomst die voorrechten en immuniteiten verleent, of
  - d) krachtens het Concordaat (Verdrag van Lateranen) van 1929 dat werd gesloten tussen de Heilige Stoel (Vaticaanstad) en Italië.
5. Lid 4 is ook van toepassing op gevallen waarin een lidstaat optreedt als het gastland van de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE).
6. De Raad wordt naar behoren geïnformeerd indien een lidstaat een vrijstelling op grond van lid 4 of lid 5 verleent.
7. De lidstaten kunnen vrijstellingen van de krachtens lid 1 opgelegde maatregelen verlenen voor reizen die gerechtvaardigd zijn om dringende humanitaire redenen, of voor het bijwonen van intergouvernementele vergaderingen of bijeenkomsten, of vergaderingen of bijeenkomsten die door de Unie worden gepromoot of georganiseerd, of waarvoor een lidstaat als fungerend voorzitter van de OVSE als gastland optreedt, indien er een politieke dialoog wordt gevoerd waarbij de beleidsdoelstellingen van de beperkende maatregelen, waaronder steun voor de stabiliteit en het herstel van het constitutioneel bestel in Guatemala, rechtstreeks worden bevorderd.
8. De lidstaten kunnen ook vrijstellingen van de krachtens lid 1 opgelegde maatregelen verlenen indien binnenkomst of doorreis noodzakelijk is in verband met een gerechtelijke procedure.
9. Een lidstaat die de in lid 7 of 8 bedoelde vrijstellingen wil verlenen, brengt dit schriftelijk ter kennis van de Raad. De vrijstelling wordt geacht te zijn verleend, tenzij een of meer lidstaten binnen twee werkdagen na ontvangst van de kennisgeving van de voorgestelde vrijstelling schriftelijk bezwaar maken. Indien een of meer lidstaten bezwaar maken, kan de Raad, met een gekwalificeerde meerderheid van stemmen, besluiten de voorgestelde vrijstelling te verlenen.
10. Indien een lidstaat op grond van de leden 4, 5, 7, 8 en 9 machtiging verleent tot inreis in of doorreis via zijn grondgebied van in de bijlage vermelde personen, geldt deze machtiging alleen voor het doel waarvoor ze aan de daarbij betrokken persoon is verleend.

Artikel 2

1. Alle tegoeden en economische middelen die toebehoren aan, eigendom zijn, in het bezit zijn of onder zeggenschap staan van op de lijst in bijlage opgenomen natuurlijke personen, rechtspersonen, entiteiten of lichamen, worden bevroren.
2. Er worden geen tegoeden of economische middelen, direct of indirect, ter beschikking gesteld aan of ten behoeve van in de bijlage vermelde natuurlijke personen of rechtspersonen, entiteiten of lichamen.
3. De bijlage omvat natuurlijke personen, rechtspersonen, entiteiten of lichamen:
  - a) die verantwoordelijk zijn voor, betrokken zijn bij, steun verlenen aan of profiteren van acties die de democratie, de rechtsstaat of de vreedzame machtsoverdracht in Guatemala ondermijnen, met inbegrip van:
    - i) vervolging of intimidatie van overheidsambtenaren of overheidsinstellingen die betrokken zijn bij of steun verlenen aan het verkiezingsproces, van democratisch verkozen autoriteiten of van de democratische oppositie in Guatemala;
    - ii) repressie, vervolging of intimidatie van maatschappelijke organisaties of van de media, of van rechters, advocaten of aanklagers;
  - b) die de democratie of de rechtsstaat in Guatemala ondermijnen door ernstig financieel wangedrag met betrekking tot overheidsmiddelen of de ongeoorloofde uitvoer van kapitaal;
  - c) die banden onderhouden met de natuurlijke personen die zijn bedoeld in punten a) en b).
4. In afwijking van de leden 1 en 2 kunnen de bevoegde autoriteiten van de lidstaten, onder voorwaarden die zij passend achten, toestemming verlenen voor de vrijgave of de beschikbaarstelling van bepaalde bevroren tegoeden of economische middelen, nadat zij hebben vastgesteld dat de betrokken tegoeden of economische middelen:
  - a) noodzakelijk zijn voor het dekken van uitgaven voor de basisbehoeften van de in de bijlage genoemde personen en de gezinsleden die van hen afhankelijk zijn, zoals betalingen voor levensmiddelen, huur of hypotheek, geneesmiddelen of medische behandelingen, belastingen, verzekeringspremies en nutsvoorzieningen;
  - b) uitsluitend bestemd zijn voor het betalen van redelijke honoraria en het vergoeden van andere kosten in verband met de verlening van juridische diensten;
  - c) uitsluitend bestemd zijn voor de betaling van honoraria of kosten voor het routinematige aanhouden of beheren van bevroren tegoeden of economische middelen;
  - d) noodzakelijk zijn voor het betalen van buitengewone uitgaven, mits de bevoegde autoriteit de bevoegde autoriteiten van de andere lidstaten en de Commissie ten minste twee weken voordat zij de toestemming geeft, in kennis stelt van de redenen waarom zij meent dat toestemming moet worden gegeven, of
  - e) gestort worden op of betaald worden van een rekening van een diplomatieke missie of consulaire post, of een internationale organisatie die bescherming geniet op grond van het internationaal recht, voor zover die betalingen bestemd zijn voor de officiële doelen van de diplomatieke missie of consulaire post of de internationale organisatie.

De betrokken lidstaat stelt de andere lidstaten en de Commissie in kennis van elke op grond van dit lid verleende toestemming, binnen twee weken na het verlenen van die toestemming.

5. In afwijking van lid 1 kunnen de bevoegde autoriteiten van de lidstaten toestemming geven voor de vrijgave van bepaalde bevroren tegoeden of economische middelen, mits aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:
  - a) de tegoeden of economische middelen zijn het voorwerp van een arbitraal vonnis dat is uitgesproken vóór de datum waarop de in lid 1 bedoelde natuurlijke persoon, rechtspersoon, entiteit of lichaam is opgenomen op de lijst in de bijlage, of van een gerechtelijk of administratief vonnis dat in de Unie is uitgesproken of van een gerechtelijk vonnis dat uitvoerbaar is in de betrokken lidstaat, en dat van voor of na die datum dateert;
  - b) de tegoeden of economische middelen worden uitsluitend gebruikt om te voldoen aan vorderingen die door een dergelijke beslissing zijn gewaarborgd of geldig zijn verklaard, binnen de grenzen gesteld door de toepasselijke wet- en regelgeving betreffende de rechten van titularissen van dergelijke vorderingen;

- c) de beslissing komt niet ten goede aan een op de lijst in de bijlage opgenomen natuurlijke persoon, rechtspersoon, entiteit of lichaam, en
- d) de erkenning van de beslissing is niet in strijd met de openbare orde van de betrokken lidstaat.

De betrokken lidstaat stelt de andere lidstaten en de Commissie in kennis van elke op grond van dit lid verleende toestemming, binnen twee weken na het verlenen van die toestemming.

6. Lid 1 belet niet dat een op de lijst in de bijlage geplaatste natuurlijke persoon of rechtspersoon, entiteit of lichaam betalingen verricht die verschuldigd zijn uit hoofde van een contract dat of overeenkomst die is gesloten, of een verplichting die is ontstaan, vóór de datum waarop de natuurlijke persoon of rechtspersoon, de entiteit of het lichaam op de lijst werd geplaatst, mits de betrokken lidstaat heeft vastgesteld dat de betalingen niet direct of indirect worden ontvangen door een natuurlijke persoon of rechtspersoon, entiteit of lichaam bedoeld in lid 1.

7. Lid 2 is niet van toepassing op de bijboeking op bevroren rekeningen van:

- a) rente of andere inkomsten op die rekeningen;
- b) betalingen die verschuldigd zijn overeenkomstig contracten, overeenkomsten of verplichtingen die zijn gesloten of ontstaan vóór de datum waarop de in de leden 1 en 2 vervatte maatregelen op deze rekeningen van toepassing werden, of
- c) betalingen die verschuldigd zijn uit hoofde van een gerechtelijk, administratief of arbitraal vonnis dat in de Unie is uitgesproken of in de betrokken lidstaat uitvoerbaar is, mits dergelijke rente, andere inkomsten en betalingen onderworpen blijven aan de maatregelen van lid 1.

8. De leden 1 en 2 zijn niet van toepassing op de verstrekking, verwerking of betaling van tegoeden, andere financiële activa of economische middelen of op de verstrekking van goederen of diensten die noodzakelijk zijn voor de tijdelijke verlening van humanitaire bijstand of voor de ondersteuning van andere activiteiten die beantwoorden aan elementaire menselijke behoeften, indien dergelijke bijstand en andere activiteiten worden uitgevoerd door:

- a) de VN, met inbegrip van hun programma's, fondsen en andere entiteiten en organen, alsmede hun gespecialiseerde agentschappen en aanverwante organisaties;
- b) internationale organisaties;
- c) humanitaire organisaties met de status van waarnemer bij de Algemene Vergadering van de VN en leden van die humanitaire organisaties;
- d) bilateraal of multilateraal gefinancierde niet-gouvernementele organisaties die deelnemen aan de humanitaire responsplannen van de VN, de VN-responsplannen voor vluchtelingen en andere oproepen van de VN of humanitaire clusters die worden gecoördineerd door het Bureau voor de Coördinatie van Humanitaire Aangelegenheden van de VN;
- e) organisaties en agentschappen waaraan de Unie het certificaat van humanitair partnerschap heeft afgegeven of die door een lidstaat zijn gecertificeerd of erkend overeenkomstig nationale procedures;
- f) gespecialiseerde agentschappen van de lidstaten, of
- g) de werknemers, begunstigden, ondergeschikte organen of uitvoerende partners van de in de punten a) tot en met f) genoemde entiteiten terwijl, en voor zover, zij in die hoedanigheid handelen.

9. Onverminderd het bepaalde in lid 8 en in afwijking van de leden 1 en 2, kunnen de bevoegde autoriteiten van een lidstaat, onder voorwaarden die zij passend achten, toestemming geven voor de vrijgave of de beschikbaarstelling van bepaalde bevroren tegoeden of economische middelen, nadat zij hebben vastgesteld dat de betrokken tegoeden of economische middelen noodzakelijk zijn voor de tijdelijke verstrekking van humanitaire bijstand of voor de ondersteuning van andere activiteiten die beantwoorden aan elementaire menselijke behoeften.

10. Indien de relevante bevoegde autoriteit binnen vijf werkdagen na ontvangst van een verzoek om toestemming krachtens lid 9 geen negatief besluit heeft genomen, geen verzoek om informatie heeft ingediend of niet heeft laten weten meer tijd nodig te hebben, wordt die toestemming geacht te zijn verleend.

11. De betrokken lidstaat stelt de andere lidstaten en de Commissie in kennis van elke krachtens de leden 9 en 10 verleende toestemming, binnen vier weken na het verlenen van die toestemming.

Artikel 3

1. Op voorstel van een lidstaat of van de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid (de "hoge vertegenwoordiger") wordt de lijst in de bijlage met eenparigheid van stemmen door de Raad vastgesteld en gewijzigd.

2. De Raad stelt de betrokken natuurlijke persoon of rechtspersoon, de betrokken entiteit of het betrokken lichaam in kennis van het in lid 1 bedoelde besluit, met inbegrip van de redenen voor plaatsing op de lijst, hetzij rechtstreeks, indien het adres bekend is, hetzij middels de bekendmaking van een kennisgeving, zodat die natuurlijke persoon of rechtspersoon, die entiteit of dat lichaam opmerkingen kan indienen.

3. Indien er opmerkingen worden ingediend of belangrijk nieuw bewijsmateriaal wordt gepresenteerd, toetst de Raad de in lid 1 bedoelde besluiten en brengt hij de betrokken natuurlijke persoon of rechtspersoon, de betrokken entiteit of het betrokken lichaam op de hoogte van het resultaat van de toetsing.

Artikel 4

1. In de bijlage worden de redenen voor opnemning van de in de artikelen 1 en 2 bedoelde natuurlijke personen en rechtspersonen, entiteiten en lichamen in de lijst vermeld.

2. De bijlage bevat de informatie, indien deze beschikbaar is, die nodig is om de betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen, entiteiten of lichamen te identificeren. Met betrekking tot natuurlijke personen kan die informatie bestaan uit namen en aliassen, geboortedatum en geboorteplaats, nationaliteit, paspoort- en identiteitskaartnummers, geslacht, adres, indien bekend, en functie of beroep. Met betrekking tot rechtspersonen, entiteiten of lichamen kan dergelijke informatie bestaan uit namen, plaats en datum van registratie, registratienummer, en plaats van vestiging.

Artikel 5

1. De Raad en de hoge vertegenwoordiger verwerken voor de uitoefening van hun taken uit hoofde van dit besluit persoonsgegevens, met name:

- a) wat de Raad betreft, bij het voorbereiden en het maken van wijzigingen van de bijlage;
- b) wat de hoge vertegenwoordiger betreft, bij het voorbereiden van wijzigingen van de bijlage.

2. De Raad en de hoge vertegenwoordiger mogen in voorkomend geval relevante gegevens verwerken die betrekking hebben op strafbare feiten die zijn gepleegd door natuurlijke personen op de lijst, en op strafrechtelijke veroordelingen of veiligheidsmaatregelen betreffende dergelijke personen, doch uitsluitend voor zover die verwerking noodzakelijk is voor het voorbereiden van de bijlage.

3. Voor de toepassing van dit besluit worden de Raad en de hoge vertegenwoordiger aangewezen als "verwerkingsverantwoordelijken" in de zin van artikel 3, punt 8, van Verordening (EU) 2018/1725 van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹⁾, om ervoor te zorgen dat de betrokken natuurlijke personen hun rechten uit hoofde van die verordening kunnen uitoefenen.

Artikel 6

Vorderingen in verband met contracten of andere transacties aan de uitvoering waarvan, direct of indirect, geheel of gedeeltelijk, afbreuk is gedaan door de maatregelen die uit hoofde van dit besluit zijn ingesteld, met inbegrip van vorderingen tot schadeloosstelling of soortgelijke vorderingen, zoals een vordering tot compensatie of een garantievordering, meer bepaald een vordering tot verlenging of uitbetaling van een obligatie, garantie of contragarantie, met name een financiële garantie of contragarantie, ongeacht de vorm daarvan, worden niet toegewezen indien die vorderingen worden ingesteld door:

- a) in de bijlage genoemde natuurlijke personen of rechtspersonen, entiteiten of lichamen;

⁽¹⁾ Verordening (EU) 2018/1725 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door de instellingen, organen en instanties van de Unie en betreffende het vrije verkeer van die gegevens, en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 45/2001 en Besluit nr. 1247/2002/EG (PB L 295 van 21.11.2018, blz. 39).

- b) natuurlijke personen, rechtspersonen, entiteiten of lichamen die handelen voor rekening of ten behoeve van een van de in punt a) bedoelde natuurlijke personen, rechtspersonen, entiteiten of lichamen.

Artikel 7

Het is verboden bewust of opzettelijk deel te nemen aan activiteiten die tot doel of tot gevolg hebben dat de verbodsbepalingen van dit besluit worden omzeild.

Artikel 8

Opdat de in dit besluit opgenomen maatregelen een maximaal effect hebben, moedigt de Unie derde landen aan beperkende maatregelen te treffen, die vergelijkbaar zijn met die waarin dit besluit voorziet.

Artikel 9

Dit besluit is van toepassing tot en met 13 januari 2025.

Dit besluit wordt voortdurend getoetst. Het wordt verlengd of gewijzigd, naargelang het geval, indien de Raad van oordeel is dat de doelstellingen ervan niet zijn bereikt.

Bij de toetsing van op grond van artikel 1, lid 2, punt b), en artikel 2, lid 3, punt b), vastgestelde beperkende maatregelen, houdt de Raad in voorkomend geval rekening met de vraag of tegen de betrokken personen een gerechtelijke procedure loopt met betrekking tot de gedraging waarvoor zij op de lijst zijn geplaatst

De in artikel 2, leden 8, 9 en 10, vermelde uitzonderingen met betrekking tot artikel 2, leden 1 en 2, worden op gezette tijden en ten minste om de twaalf maanden of na een ingrijpende verandering in de omstandigheden, op dringend verzoek van een lidstaat, de hoge vertegenwoordiger of de Commissie, geëvalueerd.

Artikel 10

Dit besluit treedt in werking op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Gedaan te Brussel, 12 januari 2024.

Voor de Raad
De voorzitter
H. LAHBIB

BIJLAGE

LIJST VAN DE IN DE ARTIKELEN 1 EN 2 BEDOELDE NATUURLIJKE PERSONEN EN RECHTSPERSONEN, ENTITEITEN
EN LICHAMEN

[...]
